

โรครากเน่าและโคนเน่าทุเรียน (Root and Stem Rot) และการป้องกันกำจัด

สาเหตุเกิดจาก

เชื้อรา *Phytophthora palmivora* (Butler)

ลักษณะอาการ

ต้นที่เริ่มเป็นโรคจะพบว่าใบไม่เป็นมันสดใส ค่อย ๆ เปลี่ยนเป็นสีเหลืองซีดและใบร่วง เมื่อพบอาการแสดงออกที่ใบ ให้สำรวจบริเวณลำต้น กิ่งหรือราก บริเวณที่เป็นโรคจะมีสีของเปลือกชำรุดถูกน้ำเป็นวงหรือเป็นทางน้ำไหลลงด้านล่างหรือมีรอยแตกของแผล ต้นที่เป็นโรครุนแรงมากจะมีน้ำยางไหลออกมาโดยเฉพาะในช่วงเวลาเช้าที่มีอากาศชุ่มชื้น เชื้อราไฟทอปธอราสามารถแพร่กระจายโดยทางลม น้ำ ดิน ใบ กิ่งพันธุ์ และผล โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนที่มีลมพายุและความชื้นสูง จะเหมาะสมกับการแพร่กระจายและเข้าทำลายต้นทุเรียนได้ดี

ศัตรูธรรมชาติ

เชื้อราปฏิปักษ์ไตรโคเดอร์มา (*Trichoderma harzianum*) ควบคุมเชื้อราไฟทอปธอรา (*Phytophthora palmivora*) ในดิน โดยนำเชื้อราไตรโคเดอร์มา (ที่ผลิตจากเมล็ดข้าวฟ่าง) มาผสมกับรำข้าวและปุ๋ยหมัก ในอัตราเชื้อราไตรโคเดอร์มา 1 กก. + รำข้าว 10 กก. + ปุ๋ยหมัก 40 กก. คลุกเคล้าส่วนผสมให้เข้ากัน นำไปโรยรอบโคนต้น

การป้องกันและกำจัด

1. ติดตามสถานการณ์โรครากเน่าและโคนเน่า โดยสำรวจทุกต้น 7 วัน/ครั้ง ช่วงพฤษภาคม - ธันวาคม
2. ตรวจสอบวิเคราะห์และปรับปรุงบำรุงดินโดยใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยเคมี และปูนขาว (ตามอัตราคำแนะนำ หลังจากการตรวจวิเคราะห์ดิน) เพื่อให้ดินมีสภาพเป็นดินดีทั้งทางด้านกายภาพ ชีวภาพ และเคมี (ดินควรมีสภาพเป็นกลาง คือ pH = 6.5)

3. จัดทำร่องระบายน้ำในบริเวณสวนที่มีพื้นที่ต่ำ เพื่อไม่ให้มีน้ำท่วมขัง ตัดแต่งกิ่งแขนงเล็กที่เป็นโรคไปเผาทำลาย

4. เก็บรวบรวมใบ ดอก และผลที่เป็นโรค และร่วงหล่นอยู่ในบริเวณสวนไปเผาทำลาย

5. พบอาการของโรคเพียงเล็กน้อยที่ลำต้นหรือกิ่งแขนงใหญ่ ให้ขูดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออก และนำไปเผาทำลาย แล้วทาแผลด้วยปูนแดง

6. พบอาการของโรครุนแรงที่ราก ลำต้น หรือกิ่งแขนงใหญ่ ให้ใช้ฟอสฟอรัส แอซิด 40% ใส่ กระจบอก ฉีด (ไม่ต้องผสมน้ำ) ฉีดเข้าที่ลำต้นหรือกิ่งในบริเวณตรงข้ามหรือใกล้บริเวณส่วนที่เป็นโรค (บริเวณที่เป็นเนื้อไม้ดี) เพื่อปรับสภาพเซลล์ของเนื้อไม้ให้มีความทนทานต่อ เชื้อราไฟทอปธอรา ตามอัตราดังนี้

- ทุเรียนอายุต่ำกว่า 8 ปี ใช้อัตรา 20 มล./ต้น

- ทุเรียนอายุ 8 - 20 ปี ใช้อัตรา 25 มล./ต้น

- ทุเรียนอายุสูงกว่า 20 ปีขึ้นไป ใช้อัตรา 25 มล./ต้น

7. ใช้สารเคมี

- โรคโคนเน่า : ขูดเปลือกลำต้นหรือกิ่งแขนงใหญ่บริเวณที่เป็นโรคออกและเผาทำลาย แล้ว ทาแผลด้วยสารเคมีเมทาแลกซิล 25% WP หรือ 35% SD อัตรา 50 - 60 กรัม/น้ำ 1 ลิตร

- โรครากเน่า : พบอาการของโรคที่บริเวณรากฝอยซึ่งจะเป็นสีน้ำตาลดำและใบสีเหลือง ให้ใช้สารเคมีฟอสเอทริล อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นที่ใบให้ทั่ว ทั้งต้น

ข้อควรระวัง

ห้ามนำ กิ่ง ใบ ดอก และผลที่เป็นโรคไปทิ้งลงในแม่น้ำ ลำคลอง เพราะจะทำให้เชื้อราไฟทอปธอรา กระจายออกไปในพื้นที่กว้างขวาง ควรนำมาเผาทำลายให้หมด